

LIETUVOS SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ ASOCIACIJA

Kodas 191615997, Lakštingalų g. 7, LT-10103, Vilnius, tel. +370 61607455, el. p. dcsviesa@dcsviesa.lt,
sąskaita LT 1070440 60001201263, AB SEB bankas, b. k. 70440

DĖL SKLEIDŽIAMOS NETEISINGOS INFORMACIJOS APIE SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ VAIDMENĮ VAIKO IŠ ŠEIMOS PAĖMIMO PROCESĖ

2018 m. lapkričio 15 d. pranešimas žiniasklaidai

Lietuvos socialinių darbuotojų asociacija (toliau – LSDA) kreipiasi į Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo priemones tvirtai pareikšdama savo poziciją dėl pastaruoju metu viešojoje erdvėje eskaluojamos Vaiko teisių apsaugos sistemos reformos ir neteisingai interpretuojamų socialinių darbuotojų funkcijų šiame kontekste.

Dažnai dėl Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos (toliau - tarnybos) darbuotojų priimtų sprendimų ar veiksmų nepagrįstai kaltinami socialiniai darbuotojai. LSDA atkreipia dėmesį, kad sprendimą dėl vaiko paėmimo iš šeimos priima minėtos tarnybos darbuotojai. Šiems darbuotojams, skirtingai nei socialiniams darbuotojams, netaikomas privalomas aukštasis socialinio darbo išsilavinimas. Vaiko teisių apsaugos reformos įgyvendinimo procese socialiniai darbuotojai yra pirmieji ir arčiausiai šeimos esantys specialistai, kurių tikslas - krizinę situaciją išgyvenančiai šeimai padėti pasiekti pozityvių pokyčių, įgalinti šeimos narius savarankiškai normalizuoti ribinių gyvenimo situacijų veiksnius tam, kad, sėkmės atveju, vaikai saugiai galėtų grįžti į šeimas. **Siekiant šių tikslų, socialiniai darbuotojai nedalyvauja vaiko paėmimo iš šeimos procese.**

Šiuo pranešimu LSDA nori atkreipti visuomenės dėmesį į tai, kad siekdami pokyčio savo kliento aplinkoje (šiuo atveju – šeimoje), socialiniai darbuotojai sutelkia visas profesines žinias ir patirtį, apmąsto ir šeimai pasiūlo visus galimus resursus, iš anksto kartu su klientu aptaria alternatyvių sprendimų pasekmes (kas galėtų nutikti, jeigu klientas pritrūktų motyvacijos siekti pokyčio), tačiau socialinis darbuotojas nėra atsakingas už savo kliento sprendimus. Socialinis darbuotojas visiškai atsako už savo veiksmus ir kompetenciją, tačiau negali nulemti savo kliento pasirinkimo.

Viešojoje erdvėje vis daugėja eskaluojamų istorijų, kurias pasakoja socialines paslaugas gaunančios šeimos. Šeimų pateiktose situacijose socialinio darbuotojo veiksmai interpretuojami kaip „už nieką paėmė vaikus“, „atvažiavo ir išsivežė“, šeimos dalinasi, kad „nesupratau kas atsitiko, man niekas nepaaiškino – už ką“, „man iki šiol neleidžia pasimatyti su vaikais, negaliu su jais susisiekti“, pasisakymuose socialiniai darbuotojai dažniausiai apibūdinami kaip „baudėjai dėl nieko“, „kerštingi kontrolieriai“, „suknisti socialiniai darbuotojai“ ir pan. Visuomenės informavimo priemonėse eskaluojamose istorijose visuomenė turi galimybę išgirsti tik vienos pusės nuomonę. Socialinio darbuotojo etika reikalauja, kad informacija apie šeimą ir vaiką, klientą turi būti konfidenciali, saugoma ir gerbiama. Negalėdami viešai komentuoti šeimų situacijų, žiniasklaidos ir visuomenės aktyse socialiniai darbuotojai tampa „neteisingais šeimos skriaudėjais ir baudėjais“.

Vieši klaidinantys pranešimai, kad socialinis darbuotojas nusprendė ir paėmė vaiką iš šeimos – tiesiogiai kenkia socialinio darbuotojo profesijai ir prestižui, skatina visuomenę nepasitikėti socialiniais darbuotojais, kurti ironija persmelktus pasidalinimus socialiniuose tinkluose ir tokiu būdu dar labiau kurstyti visuomenę neapykantai.

LSDA atsiriboja nuo Vaiko teisių apsaugos sistemos reformos vertinimo ir kviečia žurnalistus, aptariant konkrečias situacijas, konsultuotis su socialiniais darbuotojais. LSDA palaiko socialinių darbuotojų bendruomenę ir skatina tolerantiško visuomenės požiūrio sklaidą.

Daugiau informacijos:
Neringa Žalėnė, 8 651 91099
Lietuvos socialinių darbuotojų asociacijos viceprezidentė

Lietuvos socialinių darbuotojų asociacijos prezidentė

Jūratė Tamašauskienė